

Laholm/Björkholmen/"Koppernabben"¹⁷⁹

Utdrag från fastighetskartan ©Lantmäteriet 452076

En för länge sedan försvunnen backstuga var Laholm. Siste innehavare var Elin Petersdotter. (1795- 1870) g m Anders Johansson född 1790.

Torpet/backstugan Laholm, föregångaren till dagens Björkholmen, etablerades som nybygge 1836 på kronogården Agnäs, då underofficersboställe vid Smålands husarregemente. Den förste torparen var Anders Johansson (1790-1864) och hans hustru Elin Pehrsdotter (1795-1870). De hade fyra barn, varav sonen Johan Andersson, född 1828) tog över backstugan på 1870-talet. Familjen fick fattighjälp på 1860-talet och Johan omnämns som fattigt backstugehjon i husförhörslängden. Stugan revs under slutet av 1870-talet.

Torpet Björkholmen, i dagligt tal också "Koppernabben", nämns i husförhörslängden för första gången 1880-1885. Huset torde vara uppfört av kronan och finns kvar idag. Torpet brukades först av Jon Jonasson (född 1825 i V. Torsås) och hans hustru Lisa Larsdotter (född 1824 i Bergunda) med två barn och därefter av Carl Olof Svensson (född 1856) och hans hustru sedan 1877, Kerstin Andersdotter (född 1856), och deras fyra barn och en städslad dräng. De senare flyttade 1889 till Västra Torsås socken.

1889 flyttade Salomon Svensson (f 1866), gift 1889 med Mathilda Svendsdotter (f 1867) in i torpet med sina två barn och dräng. Barnaskaran utökas under 1890-talet med ytterligare sex barn. De bor kvar i 21 år, fram till 1911, då familjen flyttar till Urshult socken. Under en tid därefter brukas torpet av gratialisten Nils Magnus Glad i Vrankunge, Grönaberg, som således inte bodde på stället.

1916 förvärvade Ernst Nilsson (f 1885) och hans hustru sedan 1912, Hanna Elisabeth Petersson (f 1883), torpet Björkholmen av kronan. De kom från Helsingborg och blev kvar till 1921 då de flyttade vidare till Hjortsberga socken.

Ny ägare under drygt två år (1921-1923) blev Karl Emil Johansson (f 1886) och hans hustru Anna Vilhelmina Gustavsson (född 1893), med dottern Alice Ida Maria (f 1921). Hela familjen flyttade till Nordamerika 13/10 1923.

Hjalmar Lundin och hans hustru Ellen Karlsson (född 1898 i Jät) förvärvade Björkholmen 1923 i samband med deras giftermål samma år. De fick barnen Lennart (f 1926) och Ingeborg (f 1927).

¹⁷⁹ Bilder till berättelsen om Koppernabben har hämtats från ett kompendium/bok med en omfattande brevsamling 1921-1978 (merparten av korrespondansen slutar på 1950-talet) mellan främst Ida Lundin (f 1869 i Hagstad Norratorp) och hennes barn. Brevren har renskrivits och sammansatts av Ulla Magnusson år 2000. Brevsamlingen hittats på vinden i Vrankunge Storegård våren 2000.

Dagens hus byggdes 1870 och ersatte då tidigare backstugan från 1836. Björkholmen, även kallad "Koppernabben", hade en areal

på 37 ha år 1940, därav 2,5 ha åker och resten skogs- och mossmark. Gården, som varit torp under Agnäs, friköptes från Kronan 1916 av Ernst Nilsson (f 1885) o h h Hanna Elisabeth Petersdr. (f 1883). Därefter köpte Hjalmar Lundin (1891-1986) stället år 1923 och sonen Lennart tog över 1984 och hans hustru Christa till 1988. Hjalmars morföräldrar svedjebrände i Hagstad Norratorp på 1860-talet.

Soldaten Gustav W Lundin och hans hustru Ida Christina Johansdr. (f. 1869 i Hagstad Norratorp), bosatta i intill Vrankunge Erlandsgård.

Inom ägora på Koppnabben finns en torvmosse genom vilken Hjalmar med idogt arbete dragit en väg fram till gården som klarar vårarnas varierande vattenflöde till sjön Åsnen. Hjalmar var son till soldaten Gustav W Lundin och Ida Kristina Johansdotter, och gift med Ellen, född Karlsson. Han var en inbiten piprökare, tog sig gärna en och annan sup och var enarmad efter en tröskningsolycka. Ett favorituttryck var ”för tusan jävlar” när kraftord skulle användas. Hjalmar fick Patriotiska sällskapets medalj.

Från vänster: Oskar, Alma, Einar, Hulda, Albert, Olga, Hjalmar, Gerda, Sigrid. Längst fram: Ida och GustafWilhelm Lundin.

Björkholmen, foto från 1940

Huset efter renovering på 1940-talet av Hjalmar Lundin.

Syskonen Lundin på äldre dagar stående från vänster Sigrid, Albert, Olga, Alma, Oskar och sittande Einar, Hulda och Hjalmar (bild från 1960-talet).

På sin ålders höst blev Hjalmar ensam och arbetade med sysslorna på Koppernabben, i ladugården och på torvmossen. Sonen Lennart, f 1926 var snickare och ute på olika byggen varför Hjalmar fick ett ansvar för det lilla jordbruket. System Elsa föddes 1927, g m Arthur Jönsson från Bråtaryd, Kalvsvik sn.. Stadsresor företog Hjalmar emellanåt med Linjebussen och brännvin hemförskaffades. Bland chaufförerna fanns då Sven Nilsson och Lennart Hellberg, den senare född i Mossholmen. Det var vanligt att kortleken kom fram när han träffade sina gamla kamrater bland torparna, som han med ålderns rätt kände väl – och därigenom också kunnat bidra till denna skrift vid en intervju på 1970-talet.

Hjalmar och Ellen hade barnen Karl Lennart, gift med Christa från Tyskland som kom hit med de vita bussarna efter krigsslutet 1945 och de tog över stället, samt Elsa. Lennarts barn Frank och Lutz Lundin äger sedan 1988 gemensamt föräldrahemmet. Lutz med familj bor i Mossholmen/Ekholmen.

Signhild Jonsdotter, f 1844 i Odensjö, mor till G W Lundin (farmor till Hjalmar Lundin)

<p>Hjalmar Vilhelm Lundin. Född 1891-05-10 i Storegård No.39, Vrankunge, Skatelöv</p> <p>gift med</p> <p>Ellen som var en rund och glad dam.</p>	<p>Gustav Vilhelm (Nilsson) Lundin Född oäkta 1866-12-17 i Jularelycke, Skatelöv sn. Soldat. ¹⁰⁰</p> <p>Gift 1891-02-21 i Skatelöv</p> <p>Död 1941-11-01</p>	<p>Gustaf Petersson, sjöman</p>	
		<p>Signhild Jonsdotter. Född 1844-01-31 i Södragård No.27, Odensjö, Skatelöv.</p>	<p>Jon Ericsson. Född 1811-08-16 i Skäftesbacken, Fredamåla No.51, Västra Torsås. Död 1885-04-07 i Jularelycka No.35, Skatelöv (Hemmansägare).</p>
			<p>Anna Lisa Magnusdotter. Född 1811-03-19 i Grimslöv, Skatelöv. Död 1881-07-13 in Jularelycka No.35, Skatelöv</p>
		<p>Ida Kristina Johansdotter. Född 1869-04-05 i Hagstad Norratorp, Kalvsvik</p>	<p>Johan Magnus Nilsson ¹⁰¹ f 1848</p>
		<p>Sara Maria Peterssdr. (1844-1973)¹⁰²</p>	<p>Peter Johansson Krok 1817-1886 Gropholmen</p>
			<p>Elin Andersdr. 1818-</p>

¹⁸⁰ Det berättas att han slog barnen under rusets inverkan. Familjen bodde intill Vrankunge Erlandsgård.. Var soldat för Skatelövs kompani, Löfhults rote år 1886.

¹⁸¹ Bodde i Hagstad Norratorp 1869 då stället uppodlades. Flyttar därifrån 1874 och 1875 gifter Johan Magnus om sig med Katharina Nilsdr. Rehn (f 1850). Se även om Hagstad Norratorp.

¹⁸² Född i Gropholmen dit hennes farfar dragonen Krok från Tjugoboda i Kalvsvik flyttade i slutet av 1700-talet. Se under Gropholmen. Hjalmar Lundin var således på mödrenet relaterat till den s.k. "Kroksläkten" på Hössöhalvön och även till "BranaKallen"..

Dokumentet är hämtat från:

**Torpore och backstugusittare under Agnäs och Boavred Hössöboken
Skrivet av Ingolf Berg**